

Lasteaiaõpetajate arusaamad laste annete toetamisest arendavate tegevuste kaudu

JAANIKA NIINEMETS
JUHENDAJAPHD HALLIKI PÕLDA
2020

1

- Lasteaiaõpetajad on olulised täiskasvanud, kes osalevad lapse annete arengu protsessis. Lasteaiaõpetajad saavad luua tingimused lapse annete arendamiseks, pakkudes erinevaid arendavaid tegevusi lähtudes lapsest.
- Andekad lapsed on praegusel ajal riigi haridussüsteemis prioriteetsel kohal, uues kavandatavas haridusstrateegias on oluline andekuse toetamine ja ka vanemate toetamine andekuse valdkonnas (Haridus- ja Teadusministeerium, 2019).

2

UURIMISPROBLEEM

- Uurimisprobleem avaldub vastuolus, et ühelt poolt tuuakse välja, et oluline on valmisolek laste annete võimalikult varajaseks märkamiseks ja toetamiseks (Häidkind & Kuusik, 2006; Sepp, 2010; Unt 2005), kuid samas nähakse andekust kui lapse negatiivset omadust (Põlta, 2018a).

3

EESMÄRK

- Uurimistöö eesmärk oli lasteaiaõpetajate arusaamade ja kogemuste kaudu kirjeldada laste annete arendamist koolieelses lasteasutuses, tehes seda ühe valla lasteaiaõpetajate näitel.

4

UURIMISKÜSIMUSED

- Kuidas kirjeldavad lasteaiaõpetajad lapse andeid ja oma valmisolekut neid andeid toetada ja arendada?
- Millised on lasteaiaõpetajate kogemused seoses lapse annete toetamisega läbi arendavate tegevuste?
- Milline on lasteaiaõpetajate arusaam ja kogemus koostööst lapsevanematega lapse annete toetamise protsessis?

5

TULEMUSED I

- Lasteaiaõpetajad defineerivad mõistet 'andekus' erinevalt. Eristamine 'tavalapsest'. Andekuse positiivsed ja negatiivsed omadused.
- Märkamine vaatluse kaudu.
- Valmisoleku takistused: ajaline ressurss, liigne laste arv rühmas, vähesed teoreetilised teadmised.
- Vajadused: koolitused, meetoodiline materjal, lisa töötajad.

6

TULEMUSED II

- Lasteaiaõpetaja enda suhtumine määrab palju ning lähtuvalt sellest leiavad õpetajad ka võimalusi annete toetamiseks.
- Last ümbritsev füüsiline ja sotsiaalne keskkond peab olema ohutu, lapsesõbralik ning arendav.
- Projektiõpe kui õppe- ja kasvatusmeetod, mis toetab laste annete arendamist.

7

TULEMUSED III

- Lasteaiaõpetajad peavad tähtsaks koostööd nii rühma siseselt kui ka kolleegide ja lapsevanematega.
- Lasteaiaõpetajad annavad lapsevanematele nõu erinevatest lähtekohtadest.
- Nõustamiseks kasutavad lasteaiaõpetajad individuaalset koostöövormi.
- Koostöös kujundatakse keskkond, tegevused, valikud ja arenguvõimalused. Hea koostöö tagab ühiste eesmärkide sõnastamise ja nendeni jõudmise, lähtudes lapse huvist ja individuaalsusest.

8

KOKKUVÕTE

- Lasteaiaõpetajad on olulised täiskasvanud, kes osalevad lapse annete arengu protsessis.
- Lasteaiaõpetajad saavad luua tingimused lapse annete arendamiseks, pakkudes erinevaid arendavaid tegevusi lähtudes lapsest.
- Teoreetilised teadmised, arendavad tegevused, keskkond ja koostöö osapoolte vahel on olulised aspektid selleks, et lapse anded saaksid areneda.

9

ALLIKAD

- Haridus- ja Teadusministeerium (2019). *Haridusstrateegia tööriistade juurkõrge koostamise kokkuvõte: tegevused ja kitsakohad ning tegevussuunad (töömaterjal 19.07.2019 seisuga)*. Tartu: Haridus- ja Teadusministeerium. Loetud aadressil https://www.hm.ee/sites/default/files/haridusstrateegia_2035_tooriistade_1_koostamise_kokkuvote_ycchi.pdf
- Häidkind, P., & Kuusik, Ü. (2006). *Kooliõppe lasteasutuse riikliku õppekava üldosa 19. peatükk (täiendatud variant)*. Loetud aadressil https://www.curriculum.ut.ee/sites/default/files/sh/alsuharidus_hev.pdf
- Põlta, H. (2018). Andekuse kollikatsioonid keelekorpeades ning laste ja lastevanemate andekustõlgitused. *Eesti Rakenduslingvistika Ühingu aastaraamat, 14*, 137–153.
- Sepp, V. (2010). *Andekusest ja andekatest lastest*. Tartu: AS Atlex.

10